

Banningeslätten

Eriksberg 1:1, Stora Malms socken, Katrineholms kommun,
Södermanlands län. Arkeologisk utredning.

Patrik Gustafsson Gillbrand

Banningeslätten

**Eriksberg 1:1, Stora Malms socken, Katrineholms kommun,
Södermanlands län. Arkeologisk utredning.**

Patrik Gustafsson Gillbrand

Sammanfattning

Sörmlands Arkeologi AB har under perioden 2018-04-19 – 2018-05-09 genomfört en arkeologisk utredning inom Banningsläppen, Eriksberg 1:1, Stora Malms socken, Katrineholms kommun, Södermanlands län.

Den arkeologiska utredningen genomfördes med anledning av att Ericsbergs fideikommiss planerar att anlägga en våtmark inom ovan rubricerat område. Den planerade våtmarken omfattar en yta om cirka 23 hektar.

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om det finns okända fornlämningar som kan beröras av det planerade arbetsföretaget samt att så långt som det är möjligt beskriva dessa. Resultatet från utredningen ska fungera som ett underlag för länsstyrelsens fortsatta handläggning av ärendet.

Den arkeologiska utredningen omfattades sammanlagt av 9 objekt och totalt öppnades 21 sökschakt inom området. Ett objekt bedöms som fornlämning och utgörs av en sammansatt miljö i form av ett depåfynd av förhistorisk keramik, en möjlig träkonstruktion samt ett skålgropsblock belägna i en våtmark. Dryg 100 meter söder om utredningsområdet påträffades en fyndplats för förhistorisk keramik som bedöms som övrig kulturhistorisk lämning. Inom övriga objekt framkom inget av antikvariskt intresse.

Rapporten kan laddas ned via
www.sormlandsarkeologi.se

eller beställas från

Sörmlands Arkeologi AB
Tideliussgatan 37
118 69 Stockholm

mail@sormlandsarkeologi.se

Grafisk form och layout: Lars Norberg
Kart- och ritmaterial: Patrik Gustafsson Gillbrand
Omslagsfoto: Runstenen U692 på Oknö i Mälaren.

© Sörmlands Arkeologi AB
Nyköping 2018

Innehåll

Sammanfattning 2

Utgångspunkt 5

Syfte & metod 5

Syfte

Metod

Topografi & kulturmiljö 7

Resultat 9

Resultattabell

Referenser 10

Arkiv

Administrativa uppgifter 10

Bilagor 12

Bilaga 1. Objektsbeskrivningar

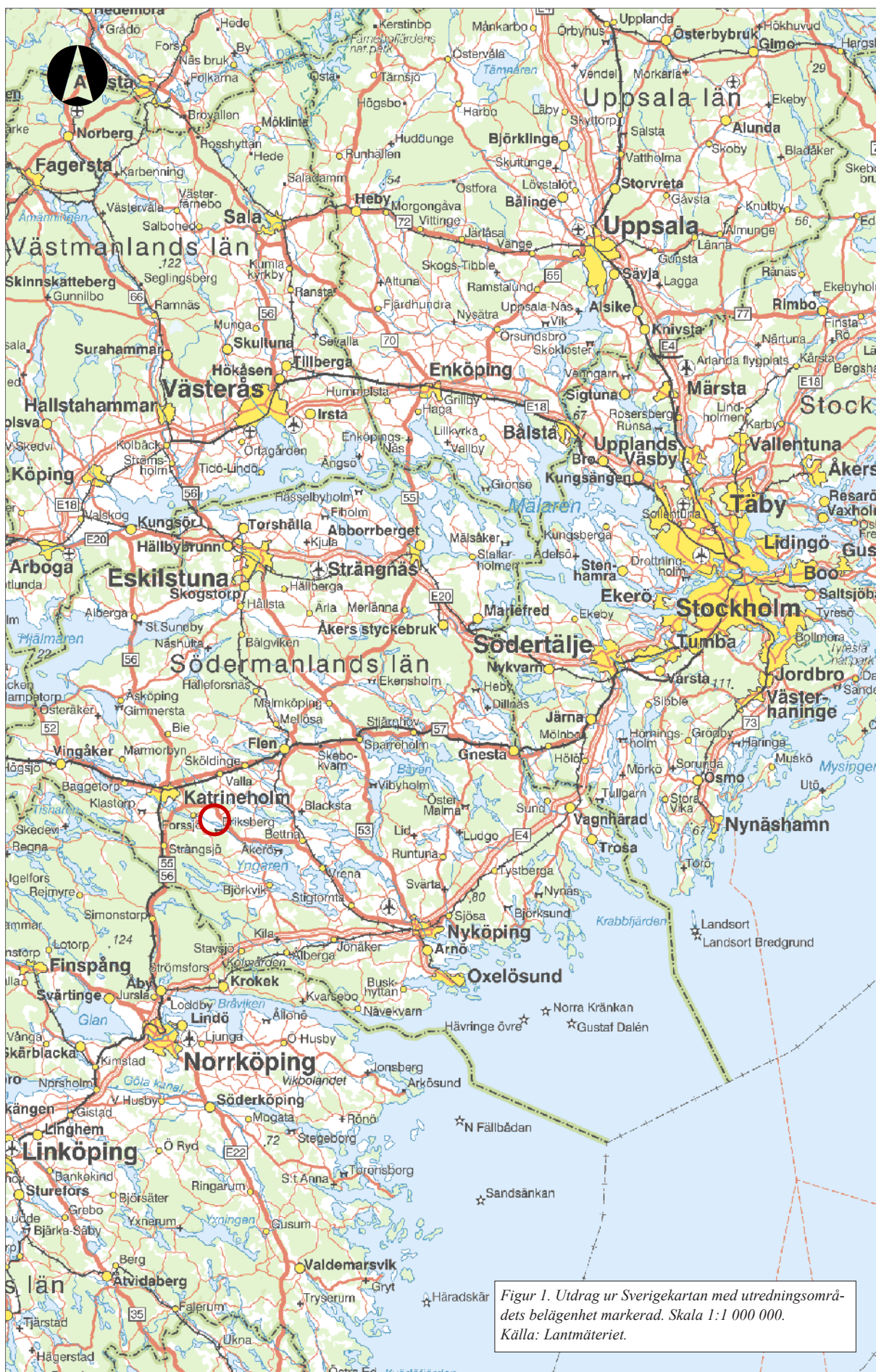
Bilaga 2. Schakttabell

Bilaga 3. Schaktplan

Bilaga 4. Schaktplan

Bilaga 5. Detaljplan över objekt 6

Bilaga 6. Fotografier

Figur 1. Utdrag ur Sverigekartan med utredningsområdets belägenhet markerad. Skala 1:1 000 000.
Källa: Lantmäteriet.

Utgångspunkt

Sörmlands Arkeologi AB har under perioden 2018-04-19 – 2018-05-09 genomfört en arkeologisk utredning inom Banningeslätten, Eriksberg 1:1, Stora Malms socken, Katrineholms kommun, Södermanlands län (figur 1, 3 & 5).

Den arkeologiska utredningen genomfördes med anledning av att Ericsbergs fideikommiss planerar att anlägga en våtmark inom ovan rubricerat område.

Den planerade våtmarken omfattar en yta om cirka 23 hektar och planeras att schaktas ned till ett djup om cirka 0,6 meter.

I närområdet till den planerade våtmarken har det tidigare påträffats olika typer av stenyxor med delvis oprecisa platsangivelser (FMIS). Arbetsföretaget ligger i ett område som berör en sådan topografi och geologi som tyder på att arbetet kan komma att beröra tidigare okända fornlämningar dolda under mark.

Av ovan nämnda anledning fattade länsstyrelsen i Södermanlands län beslut om att en arkeologisk utredning (1st dnr 431-5273-2017) skulle utföras enligt 2 kap. 11 § i Kulturmiljölagen (1988:950). Ansvarig för kostnaden för den arkeologiska utredningen var Ericsbergs fideikommiss.

Projektledare samt fält- och rapportansvarig var Patrik Gustafsson Gillbrand. Vid fältarbetet deltog även Ingeborg Svensson. Båda är verksamma som arkeologer vid Sörmlands Arkeologi AB.

Syfte & metod

Syfte

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om det finns okända fornlämningar som kan beröras av det planerade arbetsföretaget samt att så långt som det är möjligt beskriva dessa. Resultatet från utredningen ska även fungera som ett underlag för länsstyrelsens fortsatta handläggning av ärendet.

Metod

Innan fältarbetet påbörjades genomfördes en begränsad kart- och arkivstudie som i huvudsak inriktade sig på strandförskjutningskartor (SGU) och fornlämningsbild (FMIS). Därtill studerades lantmäteriets historiska kartor översiktligt (RAK & LMS). Syftet var att få en uppfattning om områdets topografiska och antropogena historia.

Vidare genomfördes en inventering av utredningsområdet i syfte att identifiera fornlämningar och boplatsslagen med utgångspunkt i arkiv- och kartstudien.

Figur 2. Utsikt över Banningeslätten. Bilden är tagen från söder. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Därefter öppnades totalt 21 sökschakt inom utredningsområdet (S1-S21). Schakten som var mellan 12 och 43 meter långa, 1,5 meter breda och grävdes skiktvis ned till ett djup mellan 0,3 och 0,5 meter med grävmaskin (bilaga 2). Öppnade ytor rensades kontinuerligt för hand av arkeolog. Schakten grävdes för att utreda om det fanns fornlämningar ej synliga ovan mark. Samtliga schakt lades igen efter utfört fältarbete.

Schakt och påträffade lämningar mättes in med RTK GPS och beskrevs i text. Ett representativt urval av översikter, detaljer och schakt fotodokumenterades. Inga fynd samlades in vid den arkeologiska utredningen.

Topografi & kulturmiljö

Utredningsområdet var beläget söder om gården Banninge, som ligger drygt 2 kilometer nordväst om Eriksberg och cirka 2 kilometer sydväst om Stora Malms kyrka. Det inre av Södermanland utgörs av den centrala sjöplatån som karaktäriseras av ett sprickdalslandskap med många stora och små sjöar, isälvsavlagringar, uppodlade dalgångar samt skogsbeväxta höjdparter.

Banningeslätten utgörs av en dalgång (VNV-ÖSÖ) omgärdad av mjukt böljande kullar i norr och Katrineholmsåsen i söder. Centralt inom utredningsområdet rinner en bäck och vid utredningstillfället stod delar av området under vatten (figur 4). Enligt SGU:s jordartskartor består Banningeslätten av kärrtorv, postglacial finsand och silt, som idag till övervägande del nyttjas som åker- och betesmark. I områdets sydöstra del finns

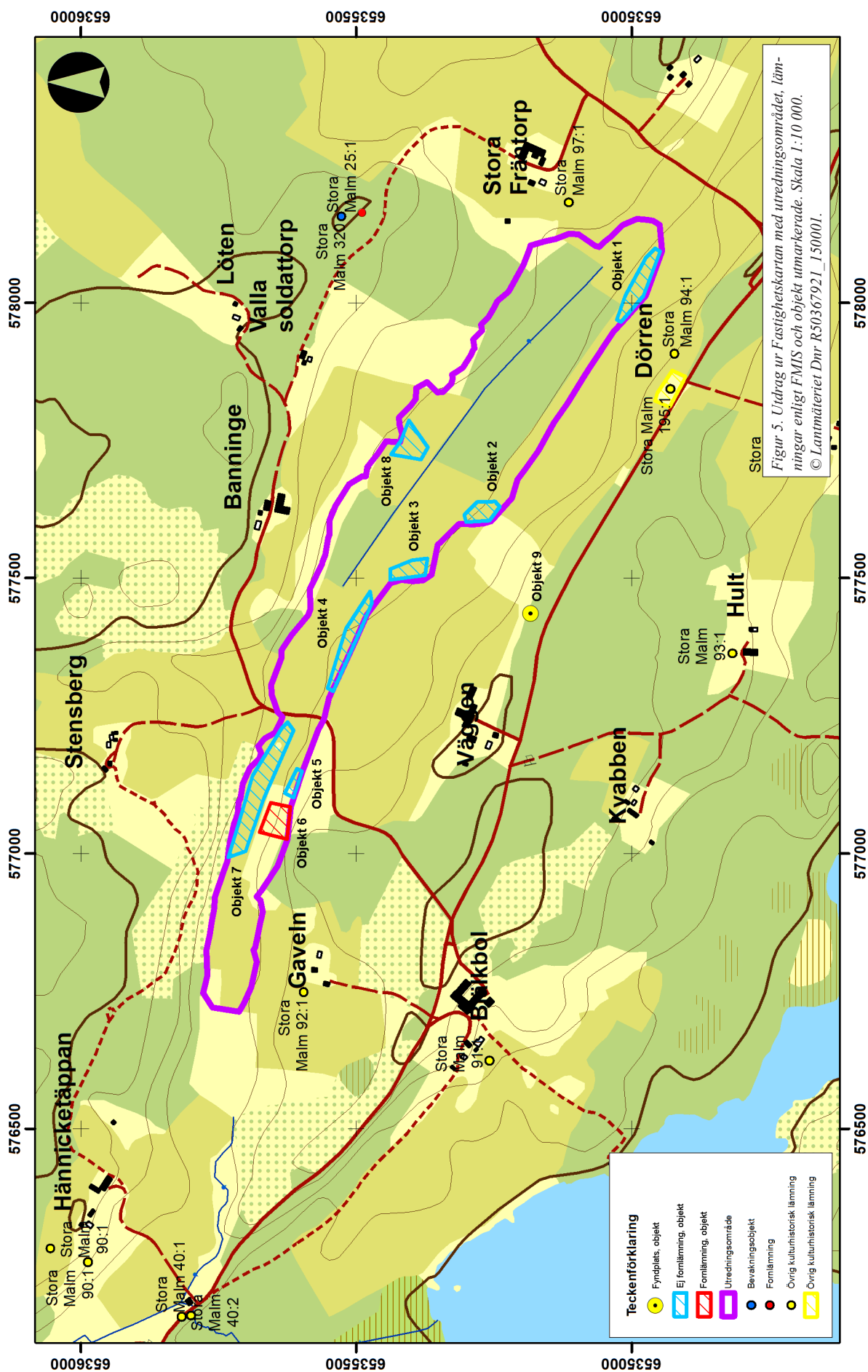
emellertid en tät granplantering. Platsen är belägen på nivåer mellan 32-36 meter över havet (bilaga 3 & 5).

Utredningsområdet ingår numera som en del av säteriet Eriksbergs ägor, men under 1600- och 1700-talet låg det under Stenta gård (Ortnamnsregistret). Enligt den Ekonomiska kartan från 1950-talet och Häradskartan från sekelskiftet 1800/1900 utgjordes Banningeslätten mestadels av åker- och hagmark (Rak id J133-9g7g58 & J112-66-16). Enligt det äldre kartmaterialet har dalgången utgjorts av mossmark. På en karta från år 1780 benämns platsen som *oduglig mosse uti Storängen* (LMS Akt nr C70-6:1). Enligt SGU:s kartgenerator fanns emellertid en fornsjö här för 500 år sedan, som bildades omkring 5000 till 4000 f.Kr. (SGU). Det finns inga uppgifter om att sjön ska ha dikats ut, varför det inte är omöjligt att den har växt igen på naturlig väg.

Fornlämning bilden gällande Stora Malms socken karaktäriseras generellt av lämningar från stenåldern (FMIS). Cirka 2,5 kilometer nordöst om Banningeslätten finns bland annat den tidigneolitiska boplatzen Östra Vrå (Stora Malm 43:1) och cirka 1,2 kilometer nordväst finns de mesolitiska/neolitiska lokalerna vid Forssjö (Stora Malm 39:1 & 321). Därtill förekommer det rikligt med lösfynd i form av stenyxor i nära anslutning till utredningsområdet, till exempel Stora Malm 90:1-94:1 & 97:1. Det finns även lämningar från andra tider i närområdet, till exempel ett gravfält från yngre järnålder (Stora Malm 22:1). Intill gravarna finns två fångstgropar (Stora Malm 151:1-2) samt Djulfors gamla tomt (Stora Malm 153:1). Alla är belägna cirka 1,5 kilometer sydöst om Banningeslätten. Drygt 100 meter söder om utredningsområdet återfinns resterna efter Dörren, en lägenhetsbebyggelse (Stora Malm 195:1).

Figur 4. Sökschakt 5 inom objekt 4. Vid arbetstillfället stod delar av utredningsområdet under vatten. Bilden är tagen från sydöst. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Resultat

Resultattabell

Objekt nr	Lämningstyp	Källa	Status	Åtgärdsförslag
1	Boplatsläge	Schakt 1-2	Utgår	Ingen åtgärd
2	Boplatsläge	Schakt 3	Utgår	Ingen åtgärd
3	Boplatsläge	Schakt 4	Utgår	Ingen åtgärd
4	Boplatsläge	Schakt 5-8	Utgår	Ingen åtgärd
5	Boplatsläge	Schakt 9	Utgår	Ingen åtgärd
6	Boplat (depå, hållristning)	Schakt 10-13	Fornlämning	Undvikes/Arkeologisk förundersökning
7	Boplatsläge	Schakt 14-18	Utgår	Ingen åtgärd
8	Boplatsläge	Schakt 19-21	Utgår	Ingen åtgärd
9	Fyndplats	Inventering	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd

Vid den arkeologiska utredningen kunde sammanlagt 8 objekt pekas ut inom utredningsområdet (figur 5). Därtill påträffades en fyndplats väster om utredningsområdet (objekt 9).

Ett objekt har bedömts som fornlämning (objekt 6) och ett som övrig kulturhistorisk lämning (objekt 9). Inom övriga objekt framkom inga spår av förhistoriska, medeltida och/eller aktiviteter från nyare tid i form av anläggningar eller fynd (objekt 1-5, 7 & 8). Av den anledningen är de inte att betraktas som fornlämningar. Med nyare tid avses i här tiden mellan åren 1523 - 1850.

Som kuriosas kan det omnämnas att i schakt 15 påträffades rikligt med pinnar och grenar med bävergnag (bilaga 1, 2, 4 & 6). Spåren av bäver bör komma från en tid då Banningeslätten utgjordes av en sjö (Topografi & kulturmiljö).

Objekt 6 är beläget på plan mark, strax nedanför ett nordsluttande höjddparti (Katrineholmsåsen), som sträcker sig fram till en bäck belägen i utredningsområdets centrala delar. Ytan brukas idag av betesmark och är beväxt med tuggigt gräs. I objektets västra del före-

kommer enstaka synliga markfasta stenar och i dess östra del finns ett större stenblock (bilaga 1 & 4-6).

I samband med specialinventeringen påträffades en hållristning inom objektets nordöstra del, på cirka 33 meter över havet. Ristningen består av sex skålgropar, mellan 50-20 millimeter stora och 5-2 millimeter djupa och är belägna på ovansidan av ett 2x2x1,5 meter stort stenblock (figur 6 & 8; bilaga 5).

Vid det efterföljande arbetsmomentet öppnades fyra sökschakt inom det utpekade objektet (S10-S13). I schakt 10, på cirka 0,45 meters djup, framkom en koncentration av fragmenterad keramik som vilade på gytta, cirka 33 meter över havet. Skärvorna härrör från ett till två kärl (figur 7; bilaga 5). Keramiken bestod av beigea och svarta skärvor, mellan 50-100 millimeter stora. Ställvis noterades förekomster av stående kärlväggar samt ett flertal mynningsbitar. De senare var raka och uppvisade ornering i form av linjer. Godset hade en tjocklek om 5-15 millimeter och var grovmagrat med kvarts och fältspat (2-4 millimeter). Keramiken kan preliminärt dateras till senneolitikum (jfr Stilborg 2002, s. 79). Sydöst och dikt an om keramikfyndet fanns

en cirka 0,3 meter stor sten. Öster därom påträffades en liggande stock samt ett så kallat risdike i schaktet. Det senare har förmodligen ingenting med keramiken att göra. Keramikfyndet bedöms utgöra en depå.

I det intilliggande schakt 11, på cirka 0,4 meters djup, påträffades ytterligare en liggande stock samt tre störrar. De senare låg med cirka en meters mellanrum i samma riktning (NV-SÖ), cirka 33 meter över havet. Träet kan utgöra en form av konstruktion, till exempelvis en plattform eller kavelbro (bilaga 5 & 6).

Skålgropsblocket, keramikfyndet samt trälämningarna ligger i nära anslutning till varandra. De förstnämnda lämningarna kan vara samtida. Samtliga bedöms ingå i ett och samma sammanhang och utgör forn lämning (objekt 6).

Objekt 9 ligger cirka 185 meter sydväst om objekt 2, utanför utredningsområdet (figur 5; bilaga 1). I en markskada, mellan åkermark och skog, på krönet av Katrineholmsåsen påträffades två bitar keramik av allmänt förhistorisk karaktär (bilaga 6). Fyndplatsen ligger på cirka 46 meter över havet och jordmånen består av sand. Fyndplatsen bedöms som övrig kulturhistorisk lämning.

Referenser

Digitala Fastighetskartan. Geografiska Sverigedata (GSD). Fastighetskartan med höjdkurvor, Södermanlands län. Gävle. 2005.

Digitala Fastighetskartan. Geografiska Sverigedata (GSD). Fastighetskartan med höjdkurvor, Södermanlands län, Gävle. 2005.

FMIS. Informationssystemet om fornminnen, Riksantikvarieämbetet. Datauttag Södermanlands län (2017-04-01) (www.fmis.raa.se).

Stilborg, Ole. 2002. Senneolitikum 2300-1800 f.Kr. I: Stilborg, Ole, Lindahl, Anders, Olausson, Deborah S. & Carlie, Anne (red), *Keramik i Sydsverige. En handbok för arkeologer*. Keramiska forskningslaboratoriet. Lund.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). SGU Ser. Ae. nr 47. Jordartskartan. 19G Katrineholm NO. 1982.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Kartgenerator. Tema strandnivå. http://apps.sgu.se/kartgenerator/maporder_sv.html.

Terrängkartan, Geografiska Sverigedata (GSD). Kartförlaget, Gävle. 2013. Källa: Lantmäteriet.

Arkiv

Lantmäteriets digitala arkiv över historiska kartor Rikets allmänna kartverks arkiv (RAK).

Häradskartan, Stora Malm, 1897-1901, Rak id J112-66-16

Ekonomiska kartan, Stora Malm, 1956. Rak-id J133-9g7g58.

Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS).

Skattläggningsberedning, Akt nr C70-6:1, Stora Malms socken, Banninge nr 1, år 1780.

Ortnamnsregistret, Sofi. Institutet för språk och folkminnen.

<http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/namn/ortnamn/ortnamnsregistret>. 2018-06-25.

Administrativa uppgifter

Projektnummer Sörmlands Arkeologi AB: 1724

Länsstyrelsens dnr: 431-5273-2017

Tid för undersökningen: 2018-04-19 & 2018-05-07 – 2018-05-09

Personal: Patrik Gustafsson Gillbrand & Ingeborg Svensson

Belägenhet: Ekonomisk karta över Sverige 9G 7g. Skala 1: 10 000.

N (x) 6535444 E (y) 577580

Koordinatsystem: SWEREF99 TM

Höjdsystem: RH 2000

Utredningsområdets storlek: 237 096 m², schakt: 668 m²

Inget analogt dokumentationsmaterial utöver rapporten föreligger. Digital dokumentation förvaras hos Sörmlands Arkeologi AB i väntan på meddelande från ATA angående rutiner för leverans av digitalt material.

Inga fynd tillvaratogs.

Figur 6. Objekt 6. I bakgrunden kan man se skålgropsblocket och i förgrunden depåfyndet med keramik utmarkerad med grangrenar. Bilden är tagen från söder. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Figur 7. Depåfyndet med keramik i schakt 10, objekt 6. Nere till vänster kan man se en av de ornerade mynnings-skärvorna. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Figur 8. Skålgropsblockets ovansida, där groparna har markerats med grå gyltja för att bättre synas i bild. Bilden är tagen från sydöst. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Bilagor

Bilaga 1. Objektsbeskrivningar

Objekt 1.

Boplatsläge. Beläget i åkermark, cirka 35 meter över havet och var cirka 150x30 meter stort (NV-SÖ). Objektet var beläget på plan mark som i söder anslöt till den nedre kanten av Katrineholmsåsen. Inom objektet öppnades två sökschakt (S1-S2). Inget av antikvariskt intresse framkom. Utgår. (Bilaga 3).

Objekt 2.

Boplatsläge. Beläget i åkermark, cirka 35 meter över havet och var cirka 165x35 meter stort (N-S). Objektet var beläget på plan mark som i söder anslöt till den nedre kanten av Katrineholmsåsen. Inom ytan öppnades ett sökschakt (S3), varvid inget av antikvariskt intresse framkom. Utgår. (Bilaga 3).

Objekt 3.

Boplatsläge. Beläget i åkermark, cirka 35 meter över havet och var cirka 70x30 meter stort (N-S). Objektet var beläget på plan mark som i söder anslöt till den nedre kanten av Katrineholmsåsen. Inom objektet öppnades ett sökschakt (S4). Inget av antikvariskt intresse framkom. Utgår. (Bilaga 3).

Objekt 4.

Boplatsläge. Beläget i åkermark, cirka 34 meter över havet och var cirka 190x25 meter stort (NV-SÖ). Objektet var beläget på plan mark som i söder anslöt till den nedre kanten av Katrineholmsåsen. Inom objektet öppnades fyra sökschakt (S5-S8). Inget av antikvariskt intresse framkom. Utgår. (Bilaga 4).

Objekt 5.

Boplatsläge. Beläget i hagmark, cirka 34 meter över havet och var cirka 50x15 meter stort (NV-SÖ). Objektet bestod av en plan mark som i söder anslöt till den nedre kanten av Katrineholmsåsen. Inom objektet öppnades ett sökschakt (S9). Inget av antikvariskt intresse framkom. Utgår. (Figur 4).

Objekt 6.

Boplats (depå, ristning). Beläget i hagmark, cirka 34 meter över havet och var cirka 60x50 meter stort (NV-SÖ). Objektet var beläget på plan mark som i söder anslöt till den nedre kanten av Katrineholmsåsen. Inom objektet öppnades fyra sökschakt (S10-S13). Fornlämning. (Bilaga 4 & 5).

I schakt 10 påträffades en ansamling av keramik som bedöms vara deponerat. Fyndet vilade på gytta intill en cirka 0,3 m stor sten. Keramikkoncentrationen var cirka 0,4 meter i diameter. Keramiken uppvisade beigea eller svarta utsidor, men det fanns även enstaka bitar som var rödaktiga. I södra och östra kanten av keramikkoncentrationen fanns stående kärnväggar. I den nordvästra delen fanns mynningsbitar av svart keramik med ornamentik i form av fyra intryckta linjer. Mynningsfragmenten var raka och cirka 5 mm tjocka, medan andra bitar var upp till cirka 15 mm tjocka. Magringen var grov, cirka 2-4 mm, och bestod av kvarts och fältspat. Eventuellt kan det röra sig om två kärl. Käriform, ornamentik, utsidor indikerar preliminärt på en senneolitisk datering. Vid framtagningen av depåfyndet noterades det att keramiken torkade snabbt i solen, med följd att skärvorna att nya frakturer bildades.

Fyndet med keramik kvarligg. Innan igenläggning av schaktet täcktes keramiken med ett lager gyttejlera. Ovanpå lades granruskor och ytterligare lera. Gula pinnar stacks ned runt om.

I schakt 11, cirka 5 meter väster om keramikfyndet, framkom tre liggande störrar samt en stock. Störrarna låg med en meters mellanrum i öst-västlig riktning. Eventuellt kan störrarna ingå i en konstruktion, till exempelvis en plattform, vilket bör klargöras vid en eventuell arkeologisk förundersökning.

I den norra delen av objektet, cirka 20 meter nordväst om keramikfyndet, fanns ett cirka 2x2x1,5 meter stort stenblock, nära bäcken som rinner genom dalgången. På blockets ovansida dokumenterades sex skålgropar, mellan 50 och 20 mm i diameter och mellan 5 och 2 mm djupa. Fornlämning.

Skålgropsblocket, depåfyndet samt träkonstruktionen ligger i nära anslutning till varandra. De bedöms ingå i ett och samma sammanhang och utgör fornlämning.

Objekt 7.

Boplatsläge. Beläget i hagmark, cirka 33 meter över havet och var cirka 260x40 meter stort (NV-SÖ). Objektet var beläget på plan mark som i norr anslöt till ett höjddparti av morän. I den sydöstra änden fanns ett stort flyttblock. Inom objektet öppnades fem sökschakt (S14-S18). I schakt 15 påträffades rikligt med pinnar och grenar med bävergnag. i övrigt framkom inget av antikvariskt intresse. Utgår. (Bilaga 4).

Objekt 8.

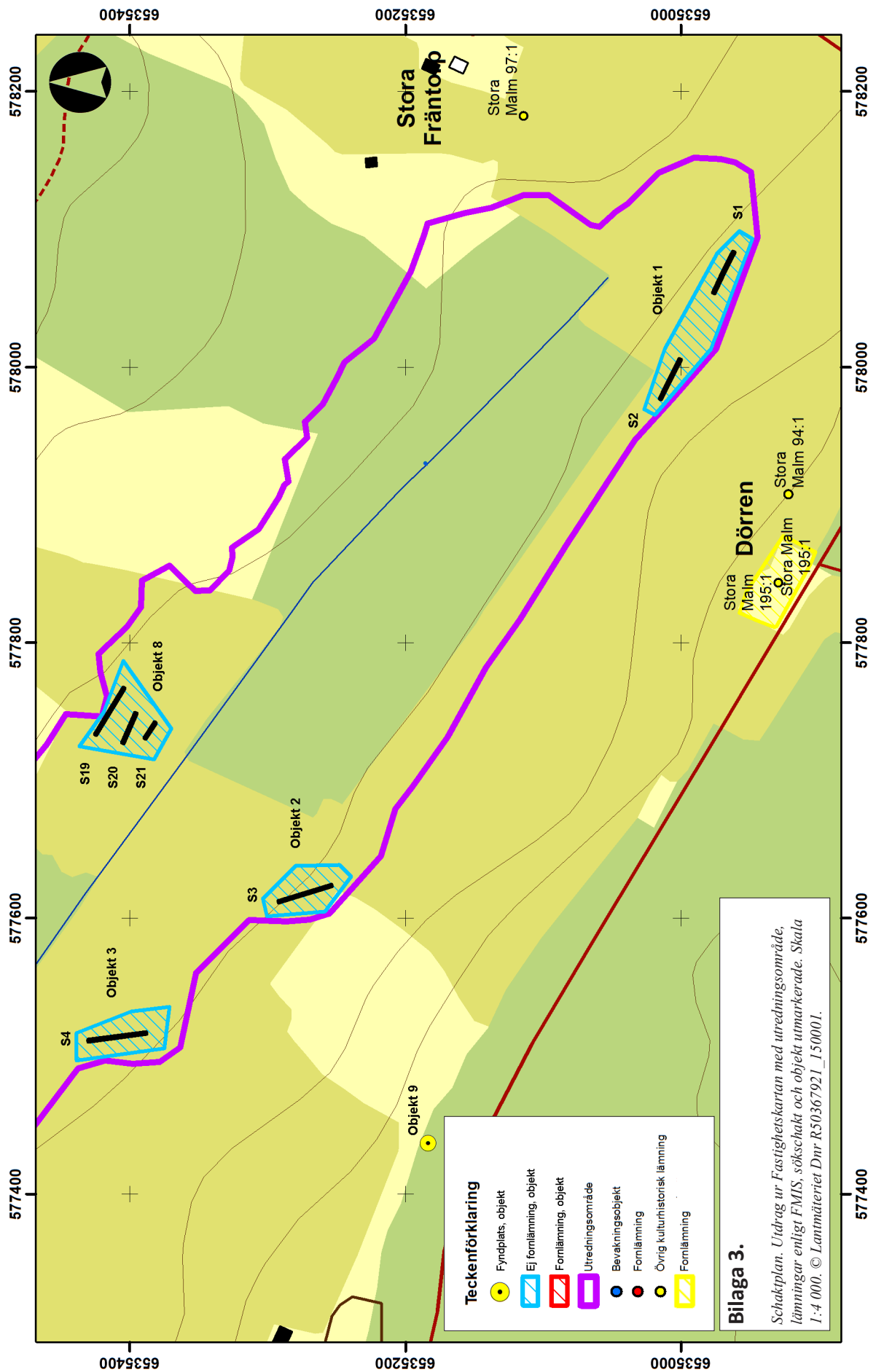
Boplatsläge. Beläget i hagmark, cirka 35 meter över havet och var cirka 60x55 meter stort (NV-SÖ). Objektet var beläget på plan mark som i norr anslöt till ett höjddparti av morän. Inom objektet öppnades tre sökschakt (S19-S21). Inget av antikvariskt intresse framkom. Utgår. (Bilaga 3).

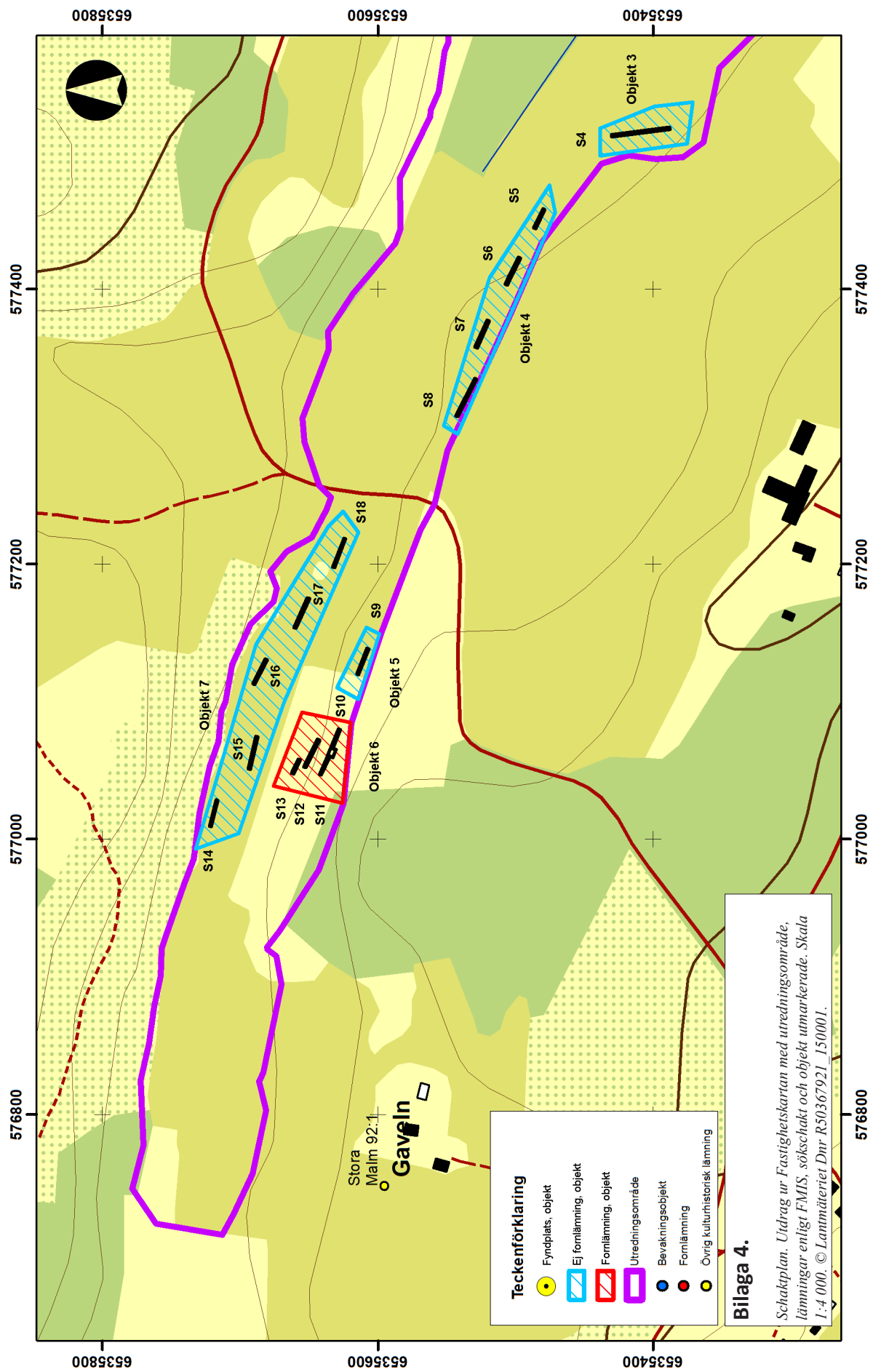
Objekt 9.

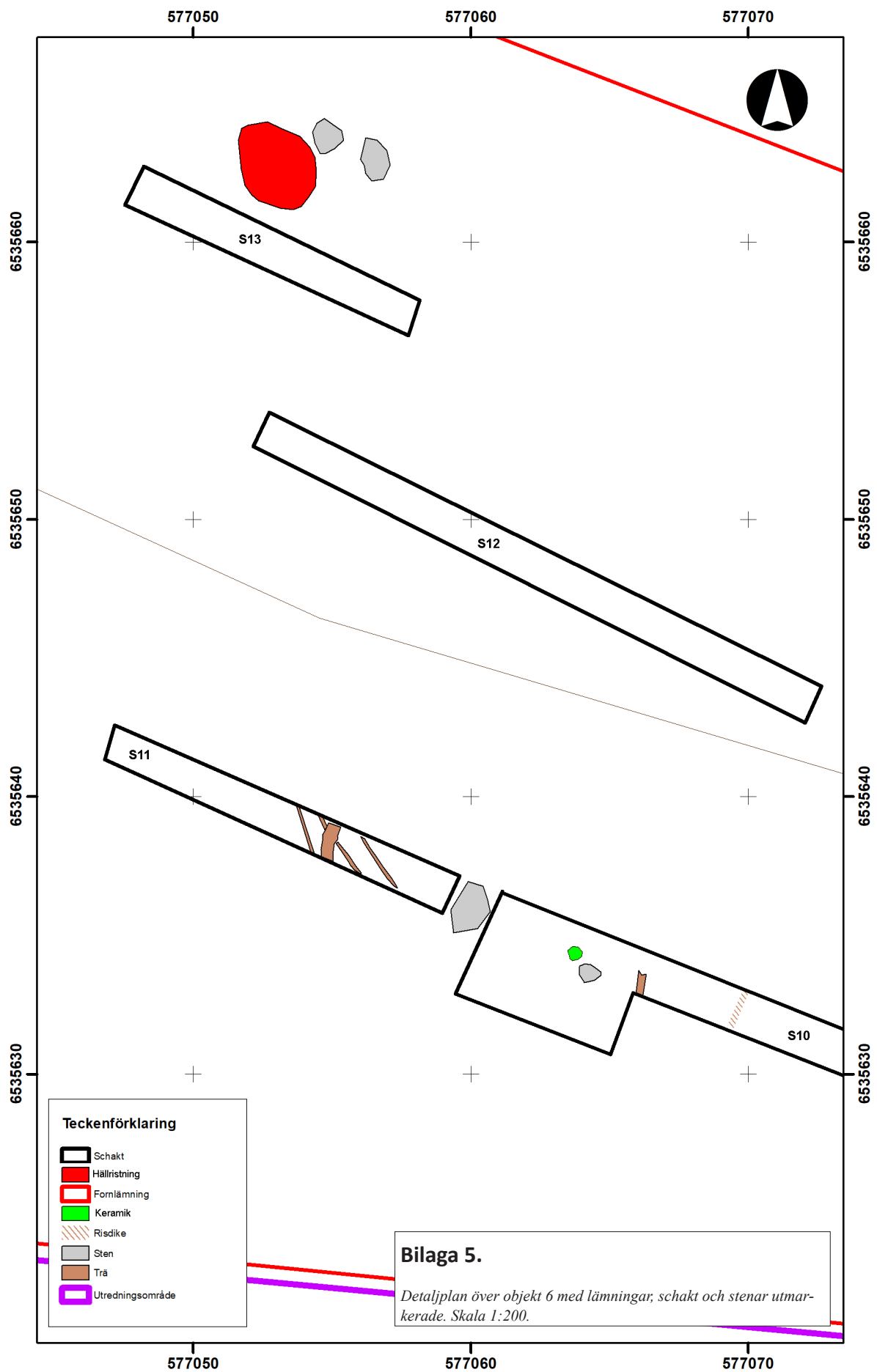
Fyndplats. Belägen cirka 185 meter sydväst om objekt 2, utanför utredningsområdet. I en markskada, mellan åkermark och skog, på krönet av Katrineholmsåsen påträffades två bitar förhistorisk keramik av allmänt förhistorisk karaktär (bilaga 6). Fyndplatsen ligger på cirka 46 meter över havet och jordmånen består av sand och bedöms som övrig kulturhistorisk lämning. (Bilaga 3). Fynden samlades ej in.

Bilaga 2. Schakttabell

Schakt nr	Objekt nr	Storlek (m)	Djup (m)	Anl/fynd	Terräng/lagerföljd
1	1	1,5x32	0,35		Åker. 0,20 ploggång. Mörk humös sandig torvlera. Därunder beige sand och sandig ljusgrå lera.
2	1	1,5x32	0,3		Åker. 0,2 humös sand sedan gulbeige sand.
3	2	1,5x42	0,3		Åker. 0,25 humös sand sedan gulbeige sand.
4	3	1,5x43	0,3		Åker. 0,25 humös sand sedan gulbeige sand. I mitten en recent sopgrop med glas, plast och betong.
5	4	1,5x14	0,3		Åker. 0,25 humös sand sedan gulbeige sand.
6	4	1,5x22	0,4		Åker. 0,3 humös sand sedan gulbeige sand.
7	4	1,5x21	0,4		Åker. 0,3 humös sand sedan fläckvis med 0,05 m tjockt lager med lera. Därunder gulbeige sand.
8	4	1,5x30	0,4		Åker. 0,3 humös sand sedan gulbeige sand.
9	5	1,5x19	0,3		Hagmark. 0,15 förna. 0,1 torvblandad mylla sedan lera.
10	6	1,5x12	0,7		Hagmark. 0,2 förna. 0,2 alrötter. 0,2 vasstorv. Sedan gyttja.
11	6	1,5-4,5x22	0,5	Keramik	Hagmark. 0,2 förna. 0,25 torv och stubbar samt liggande trästockar och störrar. Risdike av kluvna störrar. Sedan vasstorv och gyttja. I SV delen av schaktet fanns sand i botten.
12	6	1,5x13	0,5	Träkonstruktion	Hagmark. 0,2 förna. 0,20 torv och stubbar och trä i form av tre liggande störrar och en stock. Störrarna låg i samma riktning med en meters mellanrum (Ö-V). Därtill fanns ett så kallat risdike. Sedan vasstorv och gyttja.
13	6	1,5x22	0,5		Hagmark. 0,20 förna. 0,2 torv och stubbar. Sedan vasstorv och gyttja.
14	7	1,5x20	0,4		Hagmark. 0,15 förna. 0,15 torvblandad mylla sedan sand och siltig lera samt enstaka stenar
15	7	1,5x24	0,6		Hagmark. 0,2 förna. 0,3 torv och stubbar. 0,10 vasstorv sedan gyttja samt rikligt med bävergnagda pinnar.
16	7	1,5x22	0,5		Hagmark. 0,2 förna. 0,25 torv och stubbar sedan gyttja.
17	7	1,5x24	0,4		Hagmark. 0,2 förna. 0,10 torv sedan gyttja och enstaka stenar.
18	7	1,5x24	0,3		Hagmark. 0,15 förna. 0,10 matbord sedan lera.
19	8	1,5x40	0,3		Hagmark. 0,10 förna. 0,15 brun humös jord sedan flammig sand som låg på ett ca 0,4 m tj torvlager.
20	8	1,x24	0,4-0,7		Hagmark. 0,10 förna. 0,15 humla sand sedan utfyllnadsmassor av brun huös sand och lera. I botten lerig sand.
21	8	1,5x14	0,35		Hagmark. 0,10 förna. 0,15 brun humös jord sedan flammig sand som låg på ett ca 0,4 m tj torvlager.

Bilaga 3. Fotografier

Objekt 6. I vattnet kan man ana två av störrarna som påträffades i schakt 11. Bilden är tagen från nordväst. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 6. Översikt. Grävmaskinen står ungefär på den plats där keramiken påträffades och till höger ser man skålgropsblocket. Bilden är tagen från östnordöst. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 6. I samband med att schaktet skulle läggas igen, täcktes keramikdepån över med lera och granruskor. Bilden är tagen från söder. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 7. I schakt 15 påträffades relativt rikligt med pinnar och grenar med bävergnag. Bilden är tagen från nordväst. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 9, fyndplats. I en markskada mellan skog och åker påträffade förhistorisk keramik i sanden. Bilden är tagen från söder. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 9. De två keramikskärvorna som påträffades i markskadan belägen cirka 100 meter söder om utredningsområdet. Foto: Patrik Gustafsson Gillbrand 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

